

[Formanden]

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Forhøje af skattegodtgørelsen m.v.).

(Lovforslag nr. L 142. Fremsat 28/1 81. Første behandling 10/2 81. Betænkning 6/5 81).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges med 108 stemmer mod 12; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 31 stemte for, 94 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes uden afstemning.

§ 1 med den foretagne ændring, ændringsforslag nr. 4 og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Begrænsning af fradragsretten for visse løbende ydelser).

(Lovforslag nr. L 137. Fremsat 28/1 81. Første behandling 17/2 81. Betænkning 12/5 81).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Tastesen (S):

Dette lovforslag har været længe undervejs, faktisk siden folketingssamlingen 1979-80, og jeg påtager mig gerne et medansvar i den henseende. Målsætningen har været at finde frem til en rimelig balance, når man skal begrænse denne fradragsret for løbende ydelser.

Man er vel bekendt med socialdemokratiets grundholdning, som er, at man skal fjerne de fleste unødvendige fradrag i vort indkomstskattesystem, og her har vi ét af dem, der til en vis grad vil falde ind under denne kategori. At der findes mange andre, er en anden sag, men målsætningen må være, at man får et så retfærdigt indkomstskattesystem som muligt.

Her drejer det sig væsentligst om indvandrerfamiliernes situation, men det drejer sig også om andre. Vi står i den situation, at på den ene side er der ingen begrænsning i de fradrag, man kan sende hjem til de forskellige lande, hvor indvandrerfamilierne kommer fra, og vi har set eksempler på enormt store fradrag. Vi må også her vurdere, at skattefrie danske kroner i Pakistan, Tyrkiet og andre tilsvarende lande naturligvis er af særdeles stor værdi i forhold til levefoden i disse lan-

[Tastesen]

de. På den anden side må vi respektere en social, kulturel tradition i disse indvandrerfamiliers lande, som er anderledes end den, vi har her til lands, nemlig at man har forsørgelsespligt over for sine pårørende.

Derfor har det været målsætningen i denne sag at finde frem til en rimelig balance med hensyn til den begrænsning, der kan være tale om, og her har socialdemokratiets udspil været 10.000 kr., som der står i lovforslaget. Heroverfor har et mindretal i udvalget, det konservative folkeparti og fremskridtspartiet, foreslået en total begrænsning. Dette kan vi i socialdemokratet ikke tiltræde. Vi finder det, ikke mindst under hensyn til, hvor besværligt det er at få ryddet op i fradragsjunglen, asocialt og urimeligt at indføre en total begrænsning af disse fradragsmuligheder. Vi er i øvrigt meget forbavset over, at det konservative folkeparti, der ellers er kendt for, med ordføreren, hr. Gammelgaard, i spidsen, at harcelere imod, at man laver lovgivning med tilbagevirkende kraft, i dette tilfælde overhovedet ikke er betænkelig ved at lave en lovgivning med tilbagevirkende kraft fra indkomståret 1981.

Retsforbundet har derimod stillet et ændringsforslag, som vi har stor sympati for, fordi der dermed skabes symmetri med de tilsvarende fradragsmuligheder for borgere i Danmark og for institutioner, foreninger osv. Når vi alligevel ikke kan stemme for lovforslaget i denne omgang, er det, fordi vi her på det sidste er blevet klar over, at der er en række ret så besværlige problemer, der må klares først, før man kan afgøre, om det netop er på den måde, ændringsforslaget giver udtryk for, lovforslaget skal ændres. Selv om det ikke er i strid med noget identitetsproblem efter oplysninger, vi har fået fra justitsministeriets lovkontor, mener vi dog, at det kan være lidt betænkeligt at ændre lovforslagets karakter med så kort varsel og at gennemføre vidtgående ændringer i forhold til danske medborgeres fradragsmuligheder, danske institutioners fradragsmuligheder osv., mens det derimod er velkendt, at man har haft disse tanker med hensyn til de penge, der går ud af landet, igennem længere tid.

Vi mener, det er konstateret, og vi har fået nogle oplysninger i skatteudvalget herom, at der finder en u hensigtsmæssig udnyttelse sted af mange danske borgeres fradrag, ikke

mindst i forbindelse med det såkaldte fondssystem. Vi får en betænkning om kort tid, der kan danne grundlag for ændringer på dette område, så der sættes en stopper for »konstruktiv skattetænkning«, som er særdeles usympatisk, og som vi ikke bør tolerere i det danske skattesystem.

Det er også et spørgsmål, i hvilket omfang der fortsat er behov for at tage hensyn til aftægtskontrakter. Der er spørgsmålet om de religiøse samfund osv. Man kan sige, at det er mærkeligt, at kirkeskatten ikke er fradragsberettiget. Folk, der er medlem af den danske folkekirke, betaler skat fuldt ud, men giver man penge til et hvilket som helst andet religiøst kirkesamfund, så er der ubegrænset fradragsret. Det står altså ikke i et rimeligt forhold til det, der gælder for det store flertal, der betaler kirkeskat.

Vi kan altså på nuværende tidspunkt ikke tiltræde det af retsforbundet stillede ændringsforslag. Der kan være områder, hvor fradragsretten helt skal afskaffes. Der kan også være områder, hvor vi skal respektere indgåede aftaler, som skal eksistere nogen tid endnu, og der kan også være områder, som overhovedet ikke skal rammes af en begrænsning. Det afgørende for os er, at ministeren har lovet at komme med et lovforslag, der ligestiller de penge, der går ud af landet, med de penge, der går til institutioner og personer og foreninger her i landet. Dette lovforslag kommer i næste folketingssamling, og ikrafttrædelsestidspunktet har sigte på indkomståret 1982, således som det er tilfældet med dette lovforslag.

I socialistisk folkepartis mindretalsudtalelse kalder man forslaget »racistisk«. Det må jeg afvise. For det første drejer det sig også om udlandsdanskere, der f. eks. har slået sig ned i Spanien eller andre steder. De rammes af den samme begrænsning som indvandrerfamilierne efter det lovforslag, som ligger her. For det andet henviser jeg til, at der vil blive tale om en ensartet behandling ved det lovforslag, som dukker op til efteråret, og hvis der er ting i forhold til indvandrerne situation, der i den forbindelse skal rettes, kan man jo tage det op på det tidspunkt.

På dette grundlag må jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne afvise de stillede ændringsforslag, og jeg håber på lovforslagets vedtagelse ved tredje behandling som en første del af et lovkompleks.

Anders Poulsen (V):

Det er meget tydeligt kommet frem under udvalgsbehandlingen af dette lovforslag, at der er behov for at indføre begrænsninger i fradragsretten for løbende ydelser, når modtagerne er skattepligtige i udlandet. Vi havde hellere set, at denne begrænsning var udformet med en anden konstruktion end den, ministeren er kommet med, det har vi nævnt i vores betænkningsbidrag, men der er naturligvis altid tale om en afvejning af endda i dette tilfælde mange forskellige forhold. Venstre finder, at ministerens forslag egentlig meget godt afvejer de forskellige forhold imod hinanden, så vi kan støtte det.

Det af retsforbundet stillede ændringsforslag må vi stemme imod. Der kunne i den forbindelse godt være grund til at sige, synes jeg, at alene det forhold, at udvalgsarbejdet naturligvis først og fremmest har drejet sig om begrænsning af fradragsretten, når modtagerne er skattepligtige i udlandet, gør, at det ikke vil være rimeligt at vedtage det af retsforbundet stillede ændringsforslag.

Om det ændringsforslag, der er stillet af det konservative folkeparti og fremskridtspartiet, må jeg sige, at jeg mener, man skærer for dybt. Jeg synes ikke, at afvejningen af de forhold, jeg for et øjeblik siden nævnte, har rimelig balance. Derfor må vi også stemme imod dette ændringsforslag.

Gammelgaard (KF):

Det konservative folkeparti mener, at kun hvis modtageren er fuldt skattepligtig her i landet, eller der er tale om et selskab, en forening eller en institution, der er hjemmehørende her i landet, bør der kunne oprettes forsørgelseskontrakt. Vi foreslår med andre ord i vore ændringsforslag at afskaffe fradragsretten for ensidigt påtagne løbende ydelser til modtagere, der ikke er skattepligtige her til lands. Det er meget klare forslag, der giver de entydige ligningsmæssige retningslinjer, der er brug for.

Der er ikke noget at sige til, at mange danske lønmodtagere føler sig diskriminerede i forhold til de udenlandske lønmodtagere, de er kolleger med til daglig, som har mulighed for skattefrit at hjemsende beløb, og hvor man oven i købet ofte kan se, at beløbene på en eller anden måde kommer de på-

gældende selv til gode, muligvis endda her i landet, på et senere tidspunkt.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at en af socialministeriet i april 1973 nedsat arbejdsgruppe vedrørende udenlandske arbejderes sociale og samfundsmæssige tilpasning her i landet i oktober 1974 foreslog, at der kun skulle indrømmes fradrag i anledning af forpligtelseserklæringer, såfremt modtageren af de løbende ydelser var fuldt skattepligtig i Danmark. Nøjagtig det samme foreslog indkomstskatteudvalget i sin betænkning af august 1976. Der er således også i disse betænkninger støtte for det konservative folkepartis opfattelse.

Jeg har et spørgsmål til ministeren. Ministeren udtalte ved dette forslags første behandling ifølge Folketingstidende 1980-81, sp. 6799, bl. a.:

»Man må nok indledningsvis henlede opmærksomheden på, at et af de problemer, vi har med brugen af fradragsretten for løbende ydelser i forbindelse med forsørgelseskontrakter i udlandet, ikke alene er at konstatere, om et givent beløb er blevet betalt, men også at konstatere, om det i realiteten kommer de familiemedlemmer, der er omfattet af disse bestemmelser, til gode, eller om der i virkeligheden er tale om en forsørgelse af eksempelvis hustru og børn, som ikke er omfattet af de regler, vi faktisk har i dansk skatetelovgivning om adgang til fradragsret.«

Hjælper ministerens forslag på denne problemstilling, som ministeren selv mener er den afgørende? Efter min opfattelse gør det ikke. Der er stadig væk, når man indrømmer en fradragsret, nu med en overgrænse på 10.000 kr., mulighed for omgåelser, og der er ikke skabt den ligningsmæssige klarhed, som er blevet efterlyst af ligningsmyndigheder rundt omkring i landet. Med andre ord løser ministerens forslag, sådan som det ser ud nu, og sådan som det så ud, da det blev fremsat, ikke de problemer, ministeren selv har peget på er til stede.

Må jeg afslutningsvis sige vedrørende vort ændringsforslag nr. 4, hvor der står: »Loven har virkning fra og med indkomståret 1981«, at der et eller andet sted i systemet er sket en fejl. Det er naturligvis fra og med indkomståret 1982.

Hvis vore ændringsforslag forkastes, vil vi alligevel til slut stemme for ministerens lovforslag, som under alle omstændigheder er

[Gammelgaard]

en forbedring i forhold til det nuværende. Men de afgørende problemer løser det ikke.

Glistrup (FP):

Det er efterhånden mere end en halv snes år siden, en skatterådgiver fandt på at fortælle en fremmedarbejder, hvordan han faktisk kunne fordoble sin løn ved at lave en forsørgelseskontrakt. Så er det altså gået på den måde, at det rygtedes, og det smittede, og man fandt først fra myndighedernes side på den forsvarsmekanisme, at man forlangte alverdens forskellige petitesseformularer iagttaget, for at man kunne godkende fremmedarbejdernes forsørgelseskontrakter.

Det var noget, der kunne overvindes, det tog et par år eller tre eller noget lignende, og derefter kan vi følge udviklingen, f. eks. i Ishøjrapport nr. 1 fra 1975, Ishøjrapport nr. 2 fra 1978, Tåstruprapporten fra 1980. Vi vil kunne se, hvordan det er blevet benyttet af faktisk efterhånden noget, der nærmer sig 100 pct. af fremmedarbejderfamilierne, og faktisk noget, der nærmer sig 100 pct. af, hvad de tjener. Med andre ord er situationen i dag, eller i hvert fald hvis man forlænger linjen 2-3 år, at den, der står ved siden af ved samlebåndet, som er dansker, får det halve i timeløn af det, fremmedarbejderen får. Sådan er den reelle situation, der udvikler sig.

Det forsvarer hr. Tastesen så med: ja men, det er skam de pågældende menneskers kulturmønstre. Ja, det tror jeg! Deres kulturmønstre er ikke at betale skat, det er jo et dejligt kulturmønstre at have. Det er det eneste kulturmønstre, der ligger bag ved de betragtninger, hr. Tastesen fremsatte. Det har selvfølgelig intet med kulturmønstre at gøre, at man ude i de tyrkiske landsbyer kan finde en gammel møster, der måske døde i 1743, eller hvem det nu er, der er den begunstigede, som får en forsørgelse, så hun kan leve som 10 Simon Spies'er – nu har vi jo kønslighed her i dette land, så jeg nævner en kvinde i stedet for en mand – det er jo på den måde, det her er kommet til at fungere.

Der er ingen overgrænse for, hvad man kan fratække, det er der ganske og aldeles fast landsskatteretspraksis for. Hr. Bernhard Baunsgaard har ved gentagne lejligheder forsøgt at foregøgle dette ting, at landsskatteretten skulle have sagt det modsatte, men det er

forkert. Landsskatteretten har sagt, at der i det regnskab, man stiller op, skal være plads til et privat forbrug, men det kan man glimrende få ved, at man låner pengene fra den angivne møster i den tyrkiske landsby tilbage igen, og lån er som bekendt ganske og aldeles skattefri.

Det er helt tydeligt, at den regel, som blev gennemført i 1903 om fradrag for underholdsudgifter, og hvor det dengang blev sagt, at træerne ikke vokser ind i himlen, for modtageren er jo skattepligtig, derfor afbalancerer det sig selv, under de helt ændrede forhold, der er kommet med fremmedarbejdernes invasion i dette land, har ført til, at man har fået en helt, helt anden faktisk virkning, end der nogen sinde har været tænkt på vedrørende denne ordning. Derfor burde man nok ikke have taget med, som hr. Tastesen gjorde, danskere, der rejser til Spanien o. lign., som har været under skatteåget så længe, og som godt kunne fortjene at blive fri for skat. Man kunne have begrænset det til lande som Tyrkiet, Marokko, Pakistan o. lign., sådan at man fik en ganske klar afgrænsning af, hvem man vil ramme med skatteministerens forslag, sådan at der ikke kunne være nogen som helst tvivl om, hvem der er adressaterne, hvem der skal undgælde for den fradragsbegrænsning, der er tale om her.

Nu nævnte hr. Tastesen, at det her kun skulle være det første led i en videreudvikling, hvor man også skulle til at ramme gode, danske virksomheder på grund af det, som hr. Tastesen sagde er usmageligt, nemlig at de opbygger en produktionskapital her i landet til at udføre arbejde og bidrage til at nedsætte arbejdsløsheden her i landet og lignende ting. Dét får socialdemokratiet os ikke med, men socialdemokratiet får os med på dette forslag, selv om det bliver vedtaget i en noget kastreret udformning som følge af, at de ændringsforslag, der er stillet af fremskridtspartiet og det konservative folkeparti, ganske klart bliver forkastet, sådan som dette ting desværre urealistisk og drømmende og romantisk stiller sig.

Men det er da i hvert fald altid et skridt på den rigtige vej, skatteministeren har anvist med det lovforslag, han har fremsat, og derfor skal skatteministeren nok få vores stemmer på fredag ved tredje behandling af dette forslag. Men det er altså ikke således, at man

[Glistrup]

deraf kan slutte, at vi også vil være med til at forøge arbejdsløsheden i Danmark, sådan som hr. Tastesen antydede at man vil gøre her til efteråret, med den linje, man vil fortsætte med. Der går fremskridtspartiet ikke med.

Jeg anbefaler, at man stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af det konservative folkeparti og fremskridtspartiet. Det turde vist tydeligt være fremgået af, hvad jeg har sagt, at jeg mener så afgjort, at retsforbundets forslag skal stemmes ned. Det er et elendig forslag, som bare vil øge skattetrykket i Danmark.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Blot for at rette den misforståelse, hr. Glistrup søgte at plante hos tilhørerne denne gang. Hr. Glistrup sagde, at skattemyndighederne ikke kunne gribe ind, der var en overgrænse for beløbet, det skulle jeg have påstået. Det har jeg ikke påstået. Jeg har derimod henvist til, at skattemyndighederne har ret til og har grebet ind, hvis en afsender her i landet sender så mange penge ud af landet eller til en modtager her i landet, at der ikke bliver midler tilbage til en rimelig levestandard. Jeg har givet hr. Glistrup et af eksemplerne. Så det kan ikke hjælpe noget, at hr. Glistrup prøver at sige, at dette ikke er muligt for skattemyndighederne. Det har de rent faktisk gjort.

Hr. Glistrups skattemæssige manipulationer med at låne penge af sin moster hører til det højere skoleridt, især hvis det skulle være den moster, der døde for 200 år siden, hr. Glistrup omtalte. Den går vist ikke, selv ikke hos den mest fjerntliggende skattemyndighed i Danmark.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Den mest fjerntliggende skattemyndighed i Danmark er i og for sig også den mest nærgående skattemyndighed. Danmark kan i realiteten ikke ane noget som helst om, hvorvidt den, der hedder Mustafa El-Afan, og som angives at bo i en eller anden by, der har et tyrkisk klingende navn, lever eller ej. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at den landsskatte- retskendelse, hr. Bernhard Baunsgaard omtaler, med hensyn til, at der skal være et vist privatforbrug tilbage, var på det stadium af udviklingen, hvor det endnu var teknisk ufuldkomment, hvor man ikke tænkte på, at der kunne ske tilbagelån enten direkte fra mosteren eller indirekte. Det er så let, når bare pengene er der, at regulere tilbagelånet, sådan at der er plads til privatforbruget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, det bliver efterhånden meget morsomt, når vi stadig væk taler om den moster. Jeg må gøre opmærksom på, at Mustafa nu er et mandsnavn, og jeg tror ikke, at man har et kulturmonster derude, så man giver kvinderne mandsnavne.

Rahbæk Møller (SF):

Det er sørgeligt at se, at regeringen nu er begyndt at lovgive på fremskridtspartiets og de konservatives stemmer, men det er desværre karakteristisk for det lovforslag, der ligger her. I modsætning til, hvad hr. Tastesen sagde, er det racisme, endda racisme af groveste karat. Jeg vil minde tinget om socialministerens berømte regnefejl i forbindelse med socialindkomstens første fase. Problemet var, at hun havde et ufuldstændigt beslutningsgrundlag, fordi hun ikke tog sig tid til at få det nødvendige talmateriale frem fra kommunerne.

Det samme er tilfældet her: på trods af at det er anden gang, lovforslaget er fremme, har udvalget ikke kunnet få svar på sine spørgsmål om, hvordan det typiske fradrag fordeler sig blandt indvandrerne. Vi ved simpelt hen ikke, hvor hårdt det indgreb, vi nu foretager mod indvandrerne, egentlig er. Denne mangel sættes i relief af socialdemokraternes betækningsbidrag. De lover til næste år at gøre noget ved danskernes brug af forsørgelseskontrakter, og i denne forbindelse misbrug i forbindelse med private fonde. Det er sympatisk, men det er karakteristisk, at de ikke vil gøre det i år, fordi beslutningsgrundlaget ikke er i orden. Med andre ord: der kan lovsjuskes mod indvandrerne, men ikke mod danskerne. Det er racisme.

Vi kan tilslutte os retsforbundets ændringsforslag, der går ud på at gøre indgrebet

[Rahbæk Møller]

generelt og at hæve bundgrænsen fra 10.000 til 12.000 kr.

Vi er for så vidt enige med de radikale, når de i deres betækningsbidrag skriver, at beslutningsgrundlaget er for svagt. Men når et flertal her i tinget nu vil lovsjuse, så vil vi i hvert fald gøre vores til, at det bliver på et ikke-racistisk grundlag.

Til slut vil jeg sige nogle ord om det brev, vi har modtaget fra Pakistans ambassade. Det er jo ret usædvanligt, at et fremmedlands ambassade blander sig i lovgivningen i dette ting, men der står en ting i brevet, som jeg synes bør bringes frem i debatten her. Det er sammenligningen mellem bortfaldet af fradrag for ejendomsskatter, der foregår over 4 år, og beskæringen af fradraget for forsørgelseskontrakter, som foretages med ét hug, på trods af at vi dels ikke kender det egentlige omfang, dels ud fra de spredte eksempler, vi har set, dog ved, at der er tale om et væsentlig større indgreb.

På dette grundlag er der grund til at overveje, om vi dog ikke skulle lade dette indgreb foretage over en årrække, hvis nu tinget vil gøre det alligevel. Derfor vil jeg bede om fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, så vi kan få mulighed for at drøfte denne sag med skatteministeren.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Lovforslaget om indgreb i de forsørgelseskontrakter, fremmedarbejderne tegner her i landet til gunst for deres familie i det land, de kommer fra, er et udtryk for klar og usminket diskrimination. Der er ikke anden måde at betegne dette lovforslag på. Jeg har set af udvalgsbetænkningen, at man også kalder det »racistisk«. Jeg tror ikke, at der ligger racistiske bevæggrunde bag, men det er diskriminerende, det kan ikke diskuteres. Derimod er de udtalelser, som hr. Glistrup kom med før, klart udtryk for racisme.

Jeg beklager meget, at socialdemokratiet har følt sig foranlediget til at fremsætte dette lovforslag. Jeg troede, at vi havde set nok til det, da det blev fremsat i forrige samling. Jeg beklager det så meget mere, og forstår det langt mindre, når man tænker på, hvad regeringschefen, hvad statsministeren sagde i en af de 1. maj-taler, han holdt. Han sagde:

»Et er, at hadet til fremmedarbejderne kan opstå rundt om på arbejdspladserne, men

meget værre er det, at dette had nu trænger ind i folketinget.«

Hvis socialdemokratiet fastholder dette, og hvis et flertal i folketinget vedtager forslaget, hvordan skal man så forklare det som andet end et udtryk for fremmedarbejderhad? Det er så meget mere uforståeligt, som den samme statsminister, da han i sin tid var formand for SiD, for Arbejdsmandsforbundet, hed det dengang, lod udarbejde en pjece, hvori det sagdes: »Skal vi have fremmedarbejdere her i landet, så skal de have samme vilkår som danske arbejdere.« Pjecen hed »Lige vilkår«. Hvordan i alverden kan man bringe overensstemmelse mellem det at fremsætte og fastholde et sådant lovforslag og det at stå som ansvarlig for en pjece, der taler om »lige vilkår«, og hvordan kan man holde en 1. maj-tale om, at vi skal behandle de fremmedarbejdere, som vi indbød, dengang vi kunne tjene på dem, ordentligt? Jeg forstår det ikke og beklager stærkt, at socialdemokratiet fastholder forslaget.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Jeg forstår ikke, hvordan hr. Bernhard Baunsgaard kan bruge udtrykket, at socialdemokratiet er i besiddelse af fremmedarbejderhad i forbindelse med dette lovforslag. Set i sammenhæng med det betækningsbidrag, der er kommet, er det udtryk for, at socialdemokratiet ønsker balance mellem det, der går ud af landet, og det, der bliver her i landet, fra og med indkomståret 1982. Der er tale om en ensartet behandling, der dæmper op for fremmedarbejderhadet, som måske netop opstår, fordi man er bekendt med en række situationer, hvor disse kontrakter er blevet misbrugt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kender meget få medlemmer af dette ting, der vil forsvare skattemisbrug. Jeg kender ingen, der forsvare skattemisbrug fra fremmedarbejderes side med hensyn til forsørgelseskontrakter.

Fremmedarbejderne har benyttet den adgang, dansk skattelovgivning giver enhver borger i Danmark, også fremmedarbejderne indtil denne dag, til at lave en forsørgelses-

[Bernhard Baunsgaard]

kontrakt til gavn for vedkommendes familie. Det er dette, man nu ensidigt beskærer for fremmedarbejdernes vedkommende. Der gribes ikke med dette lovforslag ind over for f.eks. den forsørgelseskontrakt, vi har fået oplysning om, på 400.000 kr. i Helsingør kommune. Den kan fortsætte, fordi afsenderen og modtageren bor her i Danmark. Men den fremmedarbejder, som vil sende 15.000 kr. til sine forældre i et af de lande, hvor vi ved, at der er usle vilkår for befolkningen, griber vi ind over for, når dette lovforslag er vedtaget. Dette er ikke lige vilkår.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Det måtte jo gå sådan, når man skal have hele denne drøftelse om, hvorvidt man skal have lige vilkår eller ej, når man ikke vil gøre det eneste rimelige, nemlig følge det forslag, der er fremsat af det konservative folkeparti, lovforslag nr. L 86, der klart fortæller, at hvis ikke man er skattepligtig her til landet, kan der heller ikke ske noget fradrag. Det er rent og klart, og så har man ingen forhold, der i og for sig skal klares mere.

Jeg vil gerne, på baggrund af den diskussion, der nu har været om, hvordan disse forhold skal ordnes, spørge skatteministeren, om han tror, at det bliver nemmere at have med forholdene at gøre, når man skal skattepligtige, når man har en grænse på 10.000 kr. Skal der ses lige så godt efter, eller skal man bare knibe øjet til og sige: når det kun er 10.000 kr., skal vi ikke kigge så overvældende meget på, hvordan aftalen er indgået, og om den fyldestgøres på den ene eller den anden måde? Skal man være lige så nøjeregående, som man har prøvet på at være, og som man ikke har haft held til at være, og som man ikke kan være, uden at det koster en forfærdelig masse arbejde og sikkert også giver en masse uretfærdighed de forskellige imellem, der sender penge hjem?

Jeg synes, der kan være grund til at sige, at de forhold må ordnes på anden vis. Vi kan kun klare det her enkelt og ligetil, hvis vi siger, at der skal være skattepligt her til landet, for at der ved en ensidig forpligtelseserklæring kan ske fradrag i en andens indkomst.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nu formoder jeg, at ordene »skattepligtig her til landet« ikke kan betyde, at man skal betale skat; man må godt have fradrag, så man ikke betaler skat, og dog modtage disse ydelser. Jeg formoder, at det skal udlægges sådan.

Må jeg så gøre opmærksom på, at selv om man ved den konservative udformning tilsyneladende ikke diskriminerer, så er adressen ganske tydelig: dem, man vil ramme, er fremmedarbejderne. Man gør det på en fiksere og mere elegant måde, indrømmet – men: man sætte ølse for, man sætte ølse bag, ølsen beholder dog sin smag.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Hr. Hagen Hagensen for en kort bemærkning, og så går vi tilbage til talerrækken.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg takker for, at vi kan gøre noget fikst og elegant, som det blev sagt. Nej, vi gør det, som det bør gøres, rimeligt og ordentligt; det er det, vi har gjort med de forslag, vi er kommet med. De ville have klaret tingene helt og fuldt. Det andet er noget misk-mask, for det bliver det; det bliver noget, der er gjort halvt og ikke i orden, og det vil være virkelig kedeligt at skulle køre videre på den måde.

Der er ingen, der retter noget skyts mod nogen, som hr. Bernhard Baunsgaard siger. Det er en kendsgerning, vi har drøftet i dette ting mange gange, at det er uhyre vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at føre en rimelig kontrol med, hvorledes de beløb, der sendes ud af landet, bliver brugt, og hvor store beløb det egentlig drejer sig om. Det ved man bedst, når man har med skatteligning at gøre. Jeg kan kun sige, at der for mig ingen tvivl er om, at der diskrimineres i indkomstforhold i høj grad over for de danske beskæftigede, dem, der er hjemmehørende her i landet, ved den alt for rigelige adgang, der har været til at sende penge ud af landet for ham, der står på den anden side af drejebænkken.

Bollmann (CD):

[Bollmann]

I sidste samling havde vi et lignende forslag til behandling, hvor beløbsgrænsen var sat til 6.000 kr. Denne gang lyder grænsen på 10.000 kr. Som jeg sagde ved førstebehandlingen og også under udvalgsbehandlingen, havde vi gerne set en lidt højere grænse. Jeg ved godt, at retsforbundet nu har foreslået 12.000 kr., men forslaget går jo væsentligt videre end blot det at ændre beløbsgrænsen, og derfor må vi selvfølgelig stemme imod retsforbundets ændringsforslag.

Hvad angår de af KF og FP stillede ændringsforslag, finder vi, at de går for langt den anden vej, og derfor støtter vi heller ikke disse forslag.

Vi har bemærket, at regeringen vil tage hele spørgsmålet op i næste samling. Vi er ikke enige i alle de bemærkninger i betænkningen, regeringspartiet har fremsat, men jeg må gå ud fra, hvad hr. Tastesen sagde for et øjeblik siden, at når vi igen skal til at diskutere loven her, så kan vi også tage spørgsmålet om beløbsgrænsen op.

Wilhelm (VS):

Vi har jo diskuteret dette forslag eller et, der ligner det, nogle gange tidligere. Jeg skal ikke gentage de synspunkter, vi har fremført ved sådanne lejligheder, og kan stort set henviser til de diskussioner. Jeg vil kun tage det op ved denne lejlighed, der er specielt.

Jeg synes, at den måde, hr. Glistrup udnytter situationen på, burde fortælle socialdemokratiet, at det ikke stemmer, når man siger, at man ved at komme med et sådant forslag sætter barrierer op imod hetzen. Det er lige det stik modsatte, der sker. Der bliver nye anledninger til at fremføre disse konstruerede eksempler og til at rejse denne hetz. Det var præcis det, der skete endnu en gang på den foranledning, regeringen og socialdemokratiet har givet hr. Glistrup.

Jeg vil godt korrigere en bestemt ting. Hr. Glistrup nævnte, at da fremmedarbejderne havde oversvømmet landet – sådan tror jeg det blev udtrykt – var der en smart advokat, der fandt ud af at vejlede dem om dette. Jeg er ikke bekendt med, at de smarte advokater plejer at interessere sig for indvandregrupper, fremmedarbejdere eller andre mennesker på det indtægtsniveau og med de sociale forhold; det var heller ikke tilfældet dengang. Det, der var tilfældet, var, at de virksomhe-

der, som lavede hvervekampagner i Pakistan og i Tyrkiet og i Jugoslavien i slutningen af 1960'erne og i begyndelsen af 1970'erne, faktisk argumenterede med det her i deres hvervekampagner. Det indgik helt konkret i indvandrernes forudsætninger for at komme hertil og arbejde, at de havde muligheden for at oprette forsørgelseskontrakter. Det blev diskuteret politisk allerede i 1970, hvor der var diskussioner, der også smittede af i forskellige pjecer om dette problem eller dette vilkår, hvad vi skal kalde det, og hvor indvendinger mod forsørgelseskontrakterne blev besvaret både af virksomhederne og af regeringen og af socialdemokratiet med, at dette var praktisk u-landsbistand. Så det var ikke en eller anden smart advokat, der, efter at fremmedarbejderne var kommet til landet, fandt på denne fidus. Det var direkte med i vilkårene, de blev hvervet til landet på.

Vi er selvfølgelig imod dette forslag, og jeg er enig i den bedømmelse, at det er en klar diskrimination.

Jeg synes, det er ret fantastisk at høre den socialdemokratiske ordfører komme med hele det store udtræk om, hvordan socialdemokratiet er tilhænger af en afvikling af alle de overflødige fradrag. Ikke en pind er der sket i alle de år, hvor man har foregivet en sådan hensigt, og hvor der har været masser af andre at tale sammen med om at få afskaffet nogle af disse ting. Ikke noget som helst er der sket. Men her kan man altså finde et område, hvor det overfladiske popularitetsjag er tilpas lovende, sammenholdt med, at den gruppe, det går ud over, er så tilpas lille en minoritet, at dér kan man godt slå ned, og i øvrigt på et punkt, hvor man ikke lægger sig ud med, men oven i købet kan ride på højrefløjens ønsker og højrefløjens bølge omkring disse ting.

Vi er imod de ændringsforslag, der er stillet af de konservative.

Retsforbundets ændringsforslag indeholder selvfølgelig nogle bedre ting end regeringsforslaget. Det er bedre at gøre begrænsningen mere generel end regeringsforslagets begrænsning, og det er bedre at have en 12.000 kr.s grænse end en 10.000 kr.s grænse. Men det er jo ikke noget, der på nogen måde er, hvad skal man sige, resultatet af en drøftelse eller en forhandling eller har nogen udsigt til at blive til noget. Vi ønsker ikke at identificere os med et forslag, der stadig væk

[Wilhelm]

fastsætter en grænse, nu én på 12.000 kr., for de her ting, så vi bliver nødt til at undlade at stemme for retsforbundets ændringsforslag. Det betyder ikke, at vi har været fuldstændig kategoriske omkring disse ting. Vi har faktisk tilbudt, vi har givet tilsagn, da vi blev spurgt, om vi var villige til at forhandle om en ordning, som kunne blive mere generel. Men den forhandlingsindbydelse kom altså bare aldrig.

Nu taler man i betækningsbidraget fra socialdemokratiet om, at man laver en opdeling, så man laver indgrebet uændret på de 10.000 kr. diskriminatorisk vendt mod indvandrerne, og så lover man, at man vil komme med alle de ting, der har vist sig at være virkelig dokumentarisk grund til at tage op, nemlig skattetænkningen i forbindelse med private fonde osv. osv. Jeg må sige, at vi nærer den yderste skepsis over for en sådan to-trinløsning. Den forudsætter, at man, efter at man har imødekommet højrefløjens krav på dette punkt med indvandrerne forsørgelseskontrakter, i næste samling skulle blive villig til at benytte et flertal, som kun kan skaffes til veje ved hjælp af SFs og VS' stemmer, til at lave nogle andre ting, som vil blive mødt med det mest hysteriske raseri fra højrefløjen. Oprigtigt talt, vi tror ikke på det.

Men vi vil da godt høre skatteministeren ved denne lejlighed, om han klart og tydeligt kan tilkendegive, at indgreb mod skattetænkning i forbindelse med private fonde og udnyttelse af ligningslovens § 14 til andre formål end dem, man nu rammer ret ensidigt med hensyn til indvandrerne, fra regeringens side vil blive kørt igennem, også selv om det sker under sådanne hysteriske udfald fra højrefløjen, også selv om det selvfølgelig kun kan lade sig gøre med SFs og VS' stemmer, og også uden at de tre små forligspartier på forhånd skal være indforståede helt og holdent med, hvad det er for indgreb, man vil lave. Er der vetoret i disse sager for de forligspartier, der ellers kommer til at aftale en økonomisk politik frem til udgangen af 1982? Er der noget som helst hold i det, regeringspartiet her lover, nemlig at man vil tage de andre ting omkring skattetænkningen op i næste samling? Er der hold i det i den forstand, at det har man frie hænder til, også selv om man måske ikke kan enes med kristeligt folkeparti om de enkelte dele i det, og også selv om man altså bliver nødt til at hen-

te sit flertal fra – det er ikke helt tilfældigt nævnt – SF og VS i denne sag?

Det synes jeg at skatteministeren og det synes jeg at den socialdemokratiske ordfører, som står for dette betækningsbidrag, skylder os en helt utvetydig erklæring om. Ellers må jeg sige, at jeg finder, at det er noget, man havde stået sig ved slet ikke at skrive, for det virker enormt hult, at man nu tager den side af det, som er så nem, fordi det i virkeligheden er at gennemføre det, højresiden har krævet. Og så giver man løfte om at gøre noget ved alle de ting, man godt ved der var betydelig mere grund til at gribe ind over for, i næste samling.

Flygaard (DR):

Når man læser det socialdemokratiske betækningsbidrag igennem, siger man unægtelig til sig selv: hvorfor har socialdemokratiet ikke ventet med at fremsætte forslaget, til de havde afsluttet deres overvejelser? Hvorfor får vi kun en halv løsning? Hvorfor får vi kun den dårlige side? Jeg forstår godt, at også andre partier nærer megen skepsis med hensyn til gennemførelsen af anden halvdel af det, der nu er givet udtryk for i det socialdemokratiske betækningsbidrag.

Vi synes, at forslaget, som det ligger her, klart er udtryk for en forskelsbehandling. Vi kan føje til, at med de ændringsforslag, der er stillet fra konservativ side og fra fremskridtspartiets side, bliver forskelsbehandlingen endnu større. Men det er dog ikke noget, jeg synes regeringspartiet i særlig grad bør bryste sig af.

Det er blevet sagt her – jeg tror, det var venstres ordfører – at retsforbundets synspunkt først på et forholdsvis sent tidspunkt kom ind i forhandlingerne, og derfor var det ikke muligt at tage det tilstrækkeligt med ind i debatten, man havde ikke haft tid til at overveje det. Jeg vil da gerne minde venstres ordfører om, at jeg utallige gange igennem meget, meget lang tid har forfægtet et synspunkt i overensstemmelse med det ændringsforslag, der foreligger her fra retsforbundets side, så jeg synes nok, at argumentationen fra venstres side er en lille smule tynd.

Også retsforbundet havde gerne været med i en forhandling, så at man her og nu havde fundet en løsning, der ikke var udtryk for en forskelsbehandling, en diskriminering. Men

[Flygaard]

da man ikke fik forslaget frem, og da det ikke var muligt fra anden side at etablere en sådan forhandling, følte retsforbundet, at det var nødvendigt, at der blev stillet et ændringsforslag, som ganske klart præciserede, at vi ikke vil acceptere en forskelsbehandling. Vi vil ikke acceptere, at fremmedarbejderne, gæstearbejderne, bliver behandlet dårligere end danskerne. Det er på den baggrund, retsforbundets ændringsforslag skal ses.

Som en konsekvens af, hvad jeg har sagt, kan vi ikke stemme for ændringsforslag nr. 2, 3 og 4, dem vil vi stemme imod. Skulle retsforbundets ændringsforslag blive stemt ned, så vil jeg begære udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling med henblik på at stille nye ændringsforslag og finde en anden form, i hvilken man kan komme forskelsbehandlingen til livs.

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Jeg synes, det er nødvendigt at slå fast, at vi her har et område, hvor en gammel bestemmelse i skattelovgivningen har givet anledning til en i forhold til den oprindelige tanke utilsigtet udnyttelse. Man kan selvfølgelig godt, som det er blevet gjort fra nogle sider, tale for, at det er en begrundelse for helt at fjerne det pågældende fradrag for nogle eller for alle, men man må, som vi også har drøftet det i andre sammenhænge, på et område som dette, hvor det først og fremmest vedrører gæstearbejdernes ydelser, søge at finde en balance og en rimelig overgang, og jeg mener, at vi har fundet den balance ved at fastholde fradragsret for indtil 10.000 kr.

Når man ikke helt kan sammenligne det med andre former for afvikling af fradrag, så er det, fordi vi her står med ydelser, som er ensidigt påtagne, og som ensidigt kan ændres. Det kan man ikke gøre med ejendoms-skatterne, det kan man ikke gøre med sine rentebetalingen, hvis det var det, vi snakkede om at ændre fradragsretten for.

Hr. Bernhard Baunsgaard nævner bl. a. de private fonde. Dertil vil jeg sige, at hvis hr. Bernhard Baunsgaard vil, hvis hr. Wilhjelm vil, hvis hr. Rahbæk Møller vil, så vil der med virkning fra 1982 blive gennemført begrænsninger, der standser utilsigtet udnyttel-

se, der standser skattetækning, for så vidt angår bidrag til private fonde.

Det, der er problemet, er, at det, så vidt jeg kan bedømme det på nuværende tidspunkt, næppe skal dreje sig om en beløbsmæssig begrænsning, men snarere om en fuldstændig afskaffelse. Der er altså ikke tale om, at vi på det område skal finde nøjagtig den samme formel, som vi har fundet her. Men det bliver der anledning til at drøfte i efteråret, det kan jeg forsikre hr. Wilhjelm for.

Hr. Gammelgaard var inde på, at forslaget ikke løser de kontrolmæssige problemer, og det er jeg for så vidt enig i. Det begrænser deres størrelse, men det løser dem ikke principielt. Begrundelsen for, at det ikke er muligt, har jeg forsøgt skitsemæssigt at give.

Hr. Rahbæk Møller var inde på, at vi her taler om et stykke lovsjusk. Det mener jeg ikke man kan tale om. Forslaget har i forskellig udformning, problemerne i hvert fald, været genstand for ganske mange forhandlinger i folketinget. Problemerkernes art og deres nogenlunde omfang er blevet belyst. Det ville ikke være rimeligt på den baggrund at tage dette forslag af bordet for at få lejlighed til tilstrækkelig detaljeret at diskutere de andre aspekter, der følger af ligningslovens § 14, og som ikke har været genstand for samme indgående behandling i tinget.

Jeg kan ikke tilslutte mig betragtningerne om, at vi her har et tilfælde af usminket diskrimination, af udtrykt fremmedhad. Jeg må opfordre til, at vi prøver at løse problemerne i de to dele, de falder i, og med den baggrund, det har haft, den indgående behandling, det har fået, løser denne del af det først.

Jeg skal indstille, at man stemmer for det foreliggende forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 13 stemte for, 102 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 27 stemte for, 95 imod.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes uden afstemning.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 om en ny affattelse af § 2

forkastedes uden afstemning.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ophævelse af fradrag for visse tab ved indeksregulering af gæld).

(Lovforslag nr. L 190. Fremsat 18/3 81. Første behandling 25/3 81. Betænkning 6/5 81).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil bare ganske kort sige, at vi vil stemme imod det af retsforbundet stillede ændringsforslag til lovforslag nr. L 190.

Jeg vil samtidig give udtryk for en dyb beklagelse af, at man under skattelovgivningen vedtager et lovforslag som dette, hvilket nok bliver tilfældet. På den baggrund, der har været for det pågældende pengeinstitut til at indføre et sådant lån, finder jeg det me-

get groft, at man i realiteten gennemfører en lovgivning med tilbagevirkende kraft. Der var fra alle instanser givet meddelelse om, at således kunne man gøre. Næppe er det sket, før man kommer fra regeringens side og siger: nej, nu laver vi om på reglerne. Man kan sige, at vedkommende pengeinstituts generalforsamling først blev afholdt 5 dage efter, at lovforslaget var fremsat, men det årelange forarbejde, der var gået forud for generalforsamlingens beslutning, tænker man overhovedet ikke på. Alt det, der var lagt til rette, tænker man overhovedet ikke på. Jeg finder, det er en grov behandling, man giver et af vore i øvrigt gode og førende pengeinstitutter.

Bollmann (CD):

Da CD ikke ved betænkningssafgivelsen var udvalgsberettiget, skal jeg blot sige, at vi fuldt ud kan tilslutte os de bemærkninger, som venstre, konservative og kristeligt folkeparti er kommet med i betænkningen, og at vi vil stemme imod ændringsforslaget fra Danmarks retsforbund.

Flygaard (DR):

Retsforbundets ændringsforslag må tages som udtryk for, at vi gerne vil have skabt en klar linje på det pågældende område med hensyn til beskatning og fradrag for kursgevinster og kurstab. Vi synes, den baggrund, lovforslaget er fremkommet på, ikke har været helt tilfredsstillende. Vi mener, at man får en generel løsning ved at stemme for det af retsforbundet stillede ændringsforslag. Under forudsætning af, at det bliver vedtaget, vil vi stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Anders Poulsen (V):

Jeg skal blot sige, at vi fra venstres side ikke kan støtte det af retsforbundet stillede ændringsforslag. Vi må stemme imod dette. Retsforbundet nævner som sit motiv til at stille dette ændringsforslag, at man gerne vil have åbnet op for en skattepolitisk debat på hele dette område. Jeg synes slet ikke, det pågældende lovforslag fra ministeren egner sig til at danne grundlag for en sådan skattepolitisk debat – alene af den grund, at ministerens lovforslag jo, som det tidligere er blevet nævnt, er blevet til på grund af et indeks-